

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

13.6.2024

Moniresistenttien mikrobien torjuntaohje

Ohje moniresistenttien mikrobien seulonnasta ja potilassijoittelusta hoitoyksikössä
Muiden hyvinvointialueiden sairaaloista tulevia ei automaattisesti seulota (ellei seulontakäytännöstä ole erikseen sovittu). **Suora sairaalasiirto ulkomailta tai hoito viimeisen vuoden aikana ulkomailla s. 3**

<p>Uusi moniresistentti mikrobilöydös</p> <p>Näytteenotto-ohjeet: Kliinisen mikrobiologian ohjekirjassa</p>	<p>Infektioiden torjuntayksikkö:</p> <ul style="list-style-type: none"> - saa tiedon uudesta löydöksestä kliinisen mikrobiologian laboratorion kautta. - yhdessä alueen hygieniahoitajan kanssa ohjelmoi tarvittaessa kantajasta laajat seulontanäytteet. - käynnistää hoitoyksikössä altistuneiden selvitystyön ja koordinoi altistuneiden seulontanäytteiden ottamista.
---	--

Tilanne / Riskitietomerkintä	Varotoimet	Seulontanäytteet/Huomioitavaa
<p>Eristystä vaativa kantajuus (MRSA)</p> <p>Riskitieto voimassa toistaiseksi</p>	<p>Kosketusvarotoimet 1 hengen huone, oma wc- ja suihkutila</p>	<p>Näytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeistamana</p> <p>Epäselvissä tilanteissa otetaan yhteyttä alueen hygieniahoitajaan tai Infektioiden torjuntayksikköön.</p>
<p>Hoidossa huomioitava altistus (MRSA)</p> <p>Riskitiedoissa merkintä</p> <ul style="list-style-type: none"> - jatkuva altistus (esim. perhe tai hoitoyksikkö) - aiempi kantajuus 	<p>Kosketusvarotoimet, kunnes seulontanäytteet on vastattu</p>	<p>Tullessa ja seuraavana päivänä MRSAVi 4358</p> <p>Mahdollinen MRSA-altistuminen tulee huomioida myös:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sikatiloilla asuvilla ja työskentelevillä - suonensisäisiä huumeita käyttävillä <p>Näytteet otetaan elektiiviseen leikkaukseen tulevasta ja osastolle jäävästä potilaasta ennen sairaalaan tuloa</p>
<p>Eristystä vaativa kantajuus (ESBL) Klebsiella pneumoniae</p> <p>Riskitieto voimassa toistaiseksi</p>	<p>Kosketusvarotoimet 1 hengen huone, oma wc- ja suihkutila</p>	<p>Näytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeistamana</p>
<p>ESBL – E. coli kantaja</p> <p>Riskitieto voimassa vuoden ajan</p>	<p>Tavanomaiset varotoimet - hematologiset potilaat hoidetaan kosketusvarotoimin</p>	<p>Ei näytteitä</p>
<p>Eristystä vaativa kantajuus (CPE) karbapeneemille resistentin enterobakteerin kantaja</p> <p>Riskitieto voimassa toistaiseksi</p>	<p>Kosketusvarotoimet 1 hengen huone, oma wc- ja suihkutila</p>	<p>Näytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeistamana</p>
<p>Hoidossa huomioitava altistus (CPE)</p> <p>Riskitiedoissa merkintä altistuksesta, kunnes seulontanäytteet on vastattu</p>	<p>Kosketusvarotoimet, kunnes seulontanäytteet on vastattu</p>	<p>Tullessa ja seuraavana päivänä MDRsVi 6730</p>

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

13.6.2024

Eristystä vaativa kantajuus (MDR – Pseu, MDRPA) moniresistentin Pseudomonas aeruginosa - bakteerin kantaja (MDR – Acin, MDR-Aci) moniresistentin Acinetobacter - bakteerin kantaja Riskitieto voimassa toistaiseksi	Kosketusvarotoimet 1 hengen huone, oma wc- ja suihkutila	Näytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeistamana Epidemiaepäilyssä altistuneiden kartoitus ja näytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeistamana
Eristystä vaativa kantajuus (VRE) vankomysiinille resistentin enterobakteerin kantaja Riskitieto voimassa toistaiseksi	Kosketusvarotoimet 1 hengen huone, oma wc- ja suihkutila	Näytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeistamana
Hoidossa huomioitava altistus (VRE) Riskitiedossa merkintä altistuksesta	Kosketusvarotoimet , kunnes seulontanäytteet on vastattu	Tullessa ja seuraavana päivänä VREVi 1788
Eristystä vaativat kantajuus (Candida auris) hiivasieni. Resistentti yleisesti käytössä oleville hiivasienilääkkeille Riskitieto voimassa toistaiseksi	Kosketusvarotoimet 1 hengen huone, oma wc- ja suihkutila	Näytteet Infektioiden torjuntayksikön ohjeistamana

Muut tilanteet

Erytyistasolla somaattisella osastolla > 4 viikkoa hoidossa olleelta otetaan MRSA- näytteet	Tavanomaiset varotoimet	MRSAVi kertaalleen
Elinsiirtopotilaat, joita hoidettu HUS Meilahden Kolmiosairaalassa mahdollinen CPE-altistuminen, ei riskitietomerkintää	Kosketusvarotoimet , kunnes seulontanäytteet on vastattu	MDRsVi 6730 tullessa ja seuraavana päivänä
MRSAVi- näyte 4358 pitkäaikaisesta haavasta Potilaalla on krooninen haava/ihorikko/ hautunut iho, joiden paraneminen on pitkittynyt > 4 viikkoa Infektoituneesta haavasta otetaan bakteeriviljelynäyte (ei samanaikaisesti MRSA- näytteen kanssa)	<ul style="list-style-type: none"> - Haava hoidetaan aina kosketusvarotoimin - Näytteet otetaan myös "harmittoman näköisestä" haavasta esim. hautuneelta iholta - Näytteitä ei oteta antibioottihoidon aikana (ab-hoidon päättymisestä oltava vähintään viikko) - Kroonisesta haavasta otetaan näytteet 4kk välein - Infektoituneen haavan merkit: kuumotus, turvotus, jomotus, erityis, kuume, kipu 	

MRSAVi-näyte otetaan puhdistamattomalta haavalta, mutta haavalta tulee poistaa haavanhoitotuotteet, hoitogeelit ja voiteet ennen näytteenottoa.

Bakteeriviljelynäyte otetaan aina puhdistetulta haavalta.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

13.6.2024

Näytteenottokohdat laajoja seulontanäytteitä otettaessa

Näytteet x1 osastolla	nenä	nielu	haava/ihorikko tai nivunen	katetrien ja dreenien juuret
MRSAVi 4358	x	x	x	x

Suora sairaalasiirto ulkomailta tai hoidossa viimeisen vuoden aikana ulkomailla

(toimenpide sairaalassa, lääkärin tai hammaslääkärin hoidossa, asuminen pakolaisleirillä tai vastaavissa olosuhteissa tai lastenkodissa)

Tilanne / Riskitietomerkintä	Varotoimet						Seulontanäytteet/Huomioitavaa		
Suora sairaalasiirto ulkomailta - näytteet otetaan osastolla välittömästi Kts. tarkemmin taulukko alla	Kosketusvarotoimet , potilas hoidetaan 1 hengen huoneessa. Varotoimet puretaan, mikäli kaikki seulontanäytteet on otettu ja resistenttejä mikrobeja ei ole todettu						Tullessa ja seuraavana päivänä MRSAVi MDRsVi VREVi CaauVi		
Viimeisen vuoden aikana ulkomailla: - sairaalahoido (>24 t sairaalajakso) - toimenpide sairaalassa - lääkärin tai hammaslääkärin hoidossa - asuminen pakolaisleirillä tai vastaavissa olosuhteissa tai lastenkodissa Kts. tarkemmin taulukko alla	Kosketusvarotoimet , kunnes seulontanäytteet on vastattu						Tullessa ja seuraavana päivänä MRSAVi MDRsVi VREVi CaauVi Elektiivisesti toimenpiteeseen tulevan potilaan näytteet tulee ottaa ennen sairaalaan tuloa.		
Näytteet x 2	nenä	nielu	haava / ihorikko	nivunen	virtsa	katetrien ja dreenien juuret	kestokatetroidun potilaan virtsankeräys-pussista	imulimanäyte, jos potilaalla keinoilmatie	uloste/ rektum
MRSAVi 4358	x	x	x	x		x	x	x	
MDRsVi 6730			x			x	x	x	x
VREVi 1788			x			x	x	x	x
CaauVi 6633		x		x ja kainalo				x	x

Näytteiden säilyttäminen

- näytteet otetaan mahdollisimman lähellä lähetyssajankohtaa
- tarkemmat ohjeet säilytyksestä ja lähettämisestä [Kliinisen mikrobiologian ohjekirjassa](#).

Tutkimuspyynnöt

- jokaisesta näytteestä tehdään oma lähete ja siihen kirjataan näytteenottokohta, näytteenlaatu ja ottotapa sekä lisätietoihin mahdollinen antibioottihoito tai jokin muu näytteeseen vaikuttava asia
- jokaiseen näyteputkeen liimataan oma pyyntötarra vaakasuuntaan, ei korkin päälle
- saman potilaan näytteet niputetaan